

Presentatie pensioenen voor accountants en belastingadviseurs

Inhoud presentatie

- De accountant/belastingadviseur en het pensioenadvies.
- Collectieve pensioenregelingen.
- DGA pensioenen.
- Gelegenheid tot stellen van vragen.

Zorgplicht accountant en belasting-adviseur bij pensioenadvies

- Voor pensioenadvies is een Wft vergunning vereist. Eisen in de nieuwe situatie op HBO-plus niveau.
- Een adviseur zonder vergunning riskeert een boete van de AFM van maximaal € 4.000.000.
- Vergunning is vereist voor advisering aan consumenten en werkgevers.
- Het opstellen van een klantprofiel is verplicht.
- Volgens leidraad AFM.
- Leidraad richt zich op: de uitvoeringsovereenkomst, wijzigingen in pensioenovereenkomst, advies aan werknemers.
- Accountants en belastingadviseurs vallen onder een beperkte vrijstellingsregeling.

Zorgplicht, adviezen, vrijstelling en dienstverlening

- Voor deze beroepsgroepen geldt een vrijstelling, omdat zij vanuit hun hoofdberoepsactiviteit inzicht hebben in de financiële situatie van hun cliënt.
- De adviezen die zij geven, liggen in het verlengde van hun beroepsactiviteit.
- De dienstverlening moet een marginaal onderdeel uitmaken van de totale werkzaamheden en wordt niet uitgedrukt in een aantal adviezen of in omzetverhoudingen.
- Het aantal adviezen hangt af van de omstandigheden.

Zorgplicht en de Wft

- Civielrechtelijke zorgplicht volgens art 7:401 BW is van toepassing. Het is een open norm. Rechter zal zorgvuldigheidnorm Wft in beoordeling meenemen.
- Aansprakelijkheid wordt in een civiele procedure aanhangig gemaakt, waarbij een onrechtmatige daad aanwezig moet zijn.
- Accountant handelt in principe altijd in strijd met een dwingendrechtelijke bepalingen uit de Wft.

Zorgplicht en vergunning

- Accountants zonder vergunning lopen de nodige risico's. De AFM is bevoegd te controleren of de vrijstellingsbepalingen rechtmatig zijn.
- Advies aan accountant zonder vergunning: houdt werkwijze aan zoals de AFM die voorschrijft en zorg voor samenwerking met een deskundig pensioenadviesbureau.
- Stel vast of pensioenadvisering en het maken van actuariële berekeningen gedekt worden door uw beroepsaansprakelijkheidsverzekering.

De accountant en collectief

pensioen:

controle en aandachtspunten

- Hebben de werkgever en de accountant een kopie van het opgestelde AFM-klantprofiel?
- Is de pensioenregeling afgestemd op het klantprofiel en de leidraad van de AFM?
- Is de werkgever vrijgesteld voor aansluiting bij een bedrijfspensioenfonds. Wie heeft dit gecontroleerd en waar ligt de bevestiging? Wordt dit onderzoek regelmatig uitgevoerd?
- Zijn de pensioenlasten in de toekomst doorgerekend?

Collectief pensioen: 2 soorten regelingen

- Middelloon: de pensioenuitkering op de pensioendatum vormt het uitgangspunt van de regeling.
- Beschikbarepremieregeling: de premie (budget van de werkgever) vormt het uitgangspunt van de regeling.

Middelloonregeling

- Bij een middelloonregeling bouwt de deelnemer per dienstjaar vanaf de datum van indiensttreding, of vanaf de startdatum van de regeling een vast percentage van de in het aanvangsjaar geldende pensioengrondslag aan pensioen op.
- Bij een toekomstige verhoging van de pensioengrondslag bouwt de deelnemer alleen nog over de komende dienstjaren pensioen over deze verhoging op.

Middelloonregeling: voordelen

- De kosten zijn goed beheersbaar en blijven beheersbaar, omdat pensioenverhogingen uit salarisstijgingen alleen over toekomstige dienstjaren worden berekend.
- Bij vermindering van de pensioengrondslag door een verlaging van het salaris of door een relatief grote stijging van de franchise zal, naarmate de pensioengrondslagverlaging in een later stadium optreedt, de schade aan het pensioen kleiner zijn.
- Als de werknemer uit dienst gaat hoeft er geen affinanciering van een tijdsevenredige pensioenaanspraak plaats te vinden zoals bij een eindloonregeling wel het geval is.

Middelloonregeling: nadelen

- Een nadeel van de middelloonregeling is dat substantiële salarisverhogingen op hogere leeftijd een relatief kleine bijdrage zullen hebben aan het op te bouwen pensioen.
- Dat kan in enigerlei mate worden gecompenseerd door indexering van de pensioenaanspraken.
- Een werkgever kan bij een inkomende of uitgaande waardeoverdracht worden geconfronteerd met extra kosten indien de overdrachtswaarde afwijkt van de contante waarde die nodig is bij de nieuwe pensioenuitvoerder.
- Dit verschil wordt veroorzaakt door rekenrentever verschillen tussen de betreffende pensioenuitvoerders.

Beschikbarepremieregeling

- Dit is een pensioenovereenkomst waarbij jaarlijks een bepaald percentage van de premiegrondslag voor pensioenopbouw beschikbaar wordt gesteld.

Beschikbare premieregeling: voordelen

- De kosten zijn voor de werkgever het meest beheersbaar.
- In een pensioenverzekering kan worden volstaan met het meegeven van een premievrije aanspraak op ouderdomspensioen op grond van betaalde premies.
- Een werkgever wordt bij een inkomende waardeoverdracht niet geconfronteerd met extra kosten.
- Meevallende rendementen en/of beleggingsopbrengsten komen ten gunstig van de werknemer.
- Voor het pensioenkapitaal heeft de deelnemer vrije keuze van verzekeraar op de pensioendatum.

Beschikbare premieregeling: nadelen

- De uiteindelijke hoogte van het pensioen is minder goed voorspelbaar.
- Er zal daardoor een toets op de pensioendatum moeten plaatsvinden hoe de verhouding is tussen het eindloon en het opgebouwde pensioen.
- Veelal loopt de deelnemer het beleggingsrisico. Er zijn verzekeraars die op de beleggingen een minimum rendement of een inleggarantie verstrekken.

Beschikbare premieregeling: nadelen

- Voor oudere werknemers is vaak onmogelijk om een 'volwaardig' pensioen op te bouwen, vooral voor die werknemers die laat carrière maken.
- Door de voortdurend uitgebreide regelgeving is de oorspronkelijk eenvoudige beschikbare premieregeling een ingewikkelde pensioenregeling geworden.
- De definitieve hoogte van het pensioen kan pas op de pensioendatum worden vastgesteld en is mede afhankelijk van de ingelegde premies, de daarop behaalde rendementen, de marktrente en de sterftetabellen van de verzekeraars.

Collectief pensioen en de kostenstructuur

- Premieverdeling werkgever en werknemer.
- Gebruik 3%-staffel i.p.v. 4%-staffel.
- Administratie - en beleggingskosten.
- Provisiekosten.
- Risicopremie.
- Nabestaandenpensioen op basis van opbouw of op risicobasis.

Collectief pensioen: aandachtspunten

- In- of exclusiefregeling en Wet Gelijke behandeling.
- Carenzbepaling en het Van Leeuwen-convenant.
- Bij een verhoging van het arbeidsongeschiktheids-percentages, is er altijd dekking voor het uitlooprisico.
- Aanwending overrentedelings.

Collectief pensioen in de uitkeringsfase

- Invloed markttrente op de pensioendatum.
- Wel of geen indexatie op pensioenuitkeringen.
- Hoe flexibel is een pensioenregeling:
 - vervroegen, uitstellen, deeltijdpensioen, hoog-laag uitkering, pensioenknip, uitruil ouderdomspensioen.

Collectief pensioen in de arbeidsovereenkomst

- Door ondertekening van de arbeidsovereenkomst wordt de pensioenregeling aanvaard.
- Wel of niet toestaan van een afstandsovereenkomst.
- Opnemen in de afstandsovereenkomst dat bij ondertekening er niet meer op terug kan worden gekomen.
- Aanmelden van nieuwe deelnemers: binnen 2 maanden na indiensttreding.

De accountant, de DGA en zijn toekomstvoorziening

- Eigen beheer in de werkmaatschappij.
- Extern eigen beheer (holding, pensioen-BV).
- Onderbrengen bij een professionele verzekeraar.
- Levensloop.
- Bancaire lijfrente.

Pensioen in eigen beheer

- Pensioenwet vanaf 2006 niet meer van toepassing voor nieuwe regelingen.
- Pensioen in een werkmaatschappij is niet beschermd bij faillissement.
- Ook geen bescherming in de holding-BV indien er leningen aan de werk-BV zijn verstrekt.

Wanneer eigen beheer?

- Bestemd voor werknemers die over ten minste 10% van de aandelen beschikken van de vennootschap waarin zij in loondienst zijn.
- Dan geen verplichting om pensioen verplicht onder te brengen bij een professionele verzekeraar.
- Vennootschap mag een bedrag op de balans reserveren van de werk-BV of de holding.
- DGA kan ook kiezen voor een combinatie van verzekeren en eigen beheer.
- Terughalen naar de BV blijft mogelijk daar de PW niet van toepassing is.

Inhoud pensioenregeling

- Opletten dat de regeling niet fiscaal onzuiver wordt, omdat dan de omkeerregel vervalst.
- Vanaf 1 januari 2005 invoering VPL-regime.
- Opbouwpercentage maximaal 2% eindloon of 2,25% middelloon.
- Beschikbare premie volgens premiestaffel.
- Eindleeftijd 65 jaar. Uitstel en vervroegen is mogelijk op basis van actuariële herrekening.
- AOW-franchise is 10/7 x ongehuwden-AOW.
- Geen overbruggingspensioen.

Mogelijkheden eigen beheer

- Eindloon leidt tot backservice.
- Koopsom mag ineens ten laste van de winst worden gebracht. Geldt ook voor zakelijk ingekochte dienstjaren.
- Salarisstijgingen tussen 60 en 65 jaar worden fiscaal gematigd.
- Op pensioendatum is uitruil van NP naar een hoger OP mogelijk.
- Parttimerpensionering en demotie is toegestaan.

Maximalisering pensioen

- Verhoging pensioengrondslag is mogelijk door:
 - . invoeren eigen bijdrage auto van de zaak met salarisverhoging.
 - . eigen bijdrage pensioenregeling met salarisverhoging.
 - . AOV in privé afsluiten met salarisverhoging.
 - . deelname levensloop met salarisverhoging.

Fiscale regels eigen beheer

- Inkoop van dienstjaren is mogelijk. Voor diensttijd vanaf 8 juli 1994 toegestaan op basis van fictieve waardeoverdracht. Let op zakelijkheid VpB.
- Rekenrente blijft 4% in opbouw en uitkeringsfase.
- Geen terugstelling op overlevingstafels.
- Geen reservering voor kostenopslag.
- Geen reservering voor indexatie.
- Koopsom en premiekoopsom methode is toegestaan.

Afweging pensioen in eigen beheer

- Bedrijfseconomische (commerciële) benadering neemt plaats in van fiscale benadering.
- Ten gevolge van langlevensrisico, marktrente en indexaties ligt commerciële waarde $\pm 35\%$ hoger.
- Toezegging bij arbeidsongeschiktheid en voor nabestaanden moet verzekerd worden.
- Eigen beheer reserve kan ingebouwd worden.
- Overbruggingsnabestaandenpensioen wel of niet meeverzekeren.

Risico eigen beheer en controle

- Premievrijstelling bij AO is niet verzekerd.
- Standaardtoezeggingen op basis van een modelpensioenovereenkomst van de belastingdienst.
- Overeenkomsten allemaal nalopen en beoordelen.
- Dit geldt ook voor de toegezegde indexatie.
- Toekomstige indexaties eventueel laten vervallen.
- Afzien van toegezegde indexatie is gelijk aan afzien van pensioen en maakt de regeling onzuiver.
- Belangrijk is om met de bank een beleggingsplan op te stellen.

Pensioen en echtscheiding

- Ex-partner heeft recht op 100% NP en 50% OP.
- Waardeoverdracht naar een verzekeraar.
- De Hoge Raad heeft bepaald dat de BV moet meewerken aan het verzoek tot afstorting naar een verzekeraar.
- De commerciële waarde is van toepassing.
- Vrijwel de hele fiscale reserve is nodig voor de afstorting.
- Bespreking uitsluiting Wet Verevening pensioen bij scheiding (WVPS) in huwelijkse voorwaarden.

Pensioen in de uitkeringsfase

- Het afstempelen en afzien van indexatie is niet toegestaan. De pot kan snel leeg raken.
- Eigen vermogen wordt omgezet naar pensioenverplichting.
- Stoppen met uitkeringen is pas mogelijk indien pensioen niet meer voor verwezenlijking vatbaar is, dus: faillissementspositie.
- Let op leningen naar privé en bestuurders-aansprakelijkheid bij te hoge dividenduitkeringen.
- Voortijdig afstorten naar verzekeraar leidt tot een grote verliespost en aantasting van het eigen vermogen.

Aandachtspunten voor de accountant bij eigen beheer pensioen

- Let op of alle pensioenbrieven getekend en bewaard zijn: • oude pensioenbrieven moeten bewaard blijven.
- Staat in de pensioenbrief dat al opgebouwde rechten worden gerespecteerd bij overgang naar Witteveen en VPL-regime?
- Prijsgeven van rechten leidt tot onzuiverheid in de loonsfeer.
- Let op vastlegging in de AVA.
- Zijn deze bescheiden in het bezit van de accountant?
- Zorg voor een fiscale - en commerciële berekening.
- Leg deze vast en maak deze bespreekbaar.

Toekomst eigen beheer

- Pensioen in eigen beheer is complex.
- In eigen beheer kan door fiscale regelgeving te weinig pensioenkapitaal wordt opgebouwd.
- Voor de opbouw van ouderdomspensioen kan worden overwogen:
 - een bancaire lijfrente in combinatie met een levensloopregeling.
- Afdekking risico's bij arbeidsongeschiktheid en overlijden.

Voordelen bancaire lijfrente

- 17% van het inkomen is fiscaal aftrekbaar.
- Tariefbesparing t.o.v. pensioenpremie.
- Hogere inkomensgrondslag door lagere franchise en fiscale autobijtelling.
- Combinatie van een tijdelijke en levenslange (20 jaar) lijfrente is toegestaan.
- Geen kosten in de opbouw en uitkeringsfase.
- Variabele en vaste rente en beleggingen mogelijk.
- Geen afstortingsverplichting na echtscheiding.
- Premievrijstelling bij AO is mee te verzekeren.

Bancaire lijfrente in de uitkeringsfase

- Geen vermogensverlies na overlijden.
- Geen langlevenrisico.
- Shoppen is mogelijk op de pensioendatum.
- Levensloop dekt periode vóór 65 jaar.
- Besparing: levensloop 12% bruto inkomen per jaar mag in combinatie met maximaal 17% van de inkomensgrondslag.

Vragen?

- Gelegenheid tot het stellen van vragen.